

ANALYSIS OF THE ORGANIZATION AND MANAGEMENT OF THE WORK OF THE
MUNICIPAL COMPANY "CITY TRANSPORT - VARNA" EAD ¹

Chief Assist. Pavel Stoyanov, PhD

Department of Transport,
"Angel Kanchev" University of Ruse
Tel.: +359 82 888 515
E-mail: pstoyanov@uni-ruse.bg

Abstract: *The paper reviews public transport, which is related to the daily needs of a large part of the population, because with the development of cities and the increase of their territories, difficulties arise in the organization of transport services. Moving from one place to another is one of the most important needs of people, the satisfaction of which is the main task of urban passenger transport. The transportation of passengers has great economic and cultural political importance, and well-organized transportation of workers in large cities and industrial centers ensures the normal operation of enterprises and institutions in the system of the national economy. Improving the quality of passenger transport in city buses is a task of primary importance. For this, it is necessary to ensure, first of all, reliability and safety of passenger service, shortening the time for their movement, lowering the filling of buses, the high degree of regularity and safety of movement.*

Keywords: *public transport, public transport vehicle, route scheme*

ВЪВЕДЕНИЕ

С нарастване териториалният ръст на градовете и числеността на жителите в тях, организацията на градското движение се превръща в един от основните проблеми (Balbuzanov T. 2019). Съвременната автомобилизация, свързана с увеличаване на броя на леките автомобили и индивидуалните електрически превозни средства е причина за значително намаляване на скоростите за движение, повишаване нивото на шума, замърсяването, безопасността на движението (F. Kirilov, Lyubenov D. 2020), проблеми с паркирането и много други в съвременните градове. Това води и до проблеми с организацията на обществения градски транспорт (Graham Wall and Mike McDonald (2007)), неспазване на разписанията (Marie Louise Russell (2012)), нарушаване редовността на движение, влошено качество на транспортната услуга (Hansson, J., Pettersson, F., Svensson, H., & Wretstrand, A. (2019)).

Основната цел на интегрирания обществен градски транспорт е осигуряване на устойчива мобилност. Това включва необходимост от постигане на по-лесно придвижване в градовете, намаляване на замърсяването на околната среда и шума, както и подобряване на организацията, достъпността, сигурността и безопасността на градския транспорт.

Интегрираният подход е основен начин за преодоляване проблемите на градската мобилност, като се налага да се намерят решения за насърчаване използването на масов градски транспорт, оптимизиране на използването на личните автомобили, осигуряване на достъпна инфраструктура и превозни средства, внедряване на енергийно ефективни технологии, използване на алтернативни горива и на по-екологосъобразни и безопасни транспортни средства.

¹ Докладът е представен на пленарната сесия на 27 октомври 2023 в секция УИТСТЛ с оригинално заглавие на български език: АНАЛИЗ НА ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА РАБОТАТА НА ОБЩИНСКО ДРУЖЕСТВО „ГРАДСКИ ТРАНСПОРТ - VARNA“ ЕАД

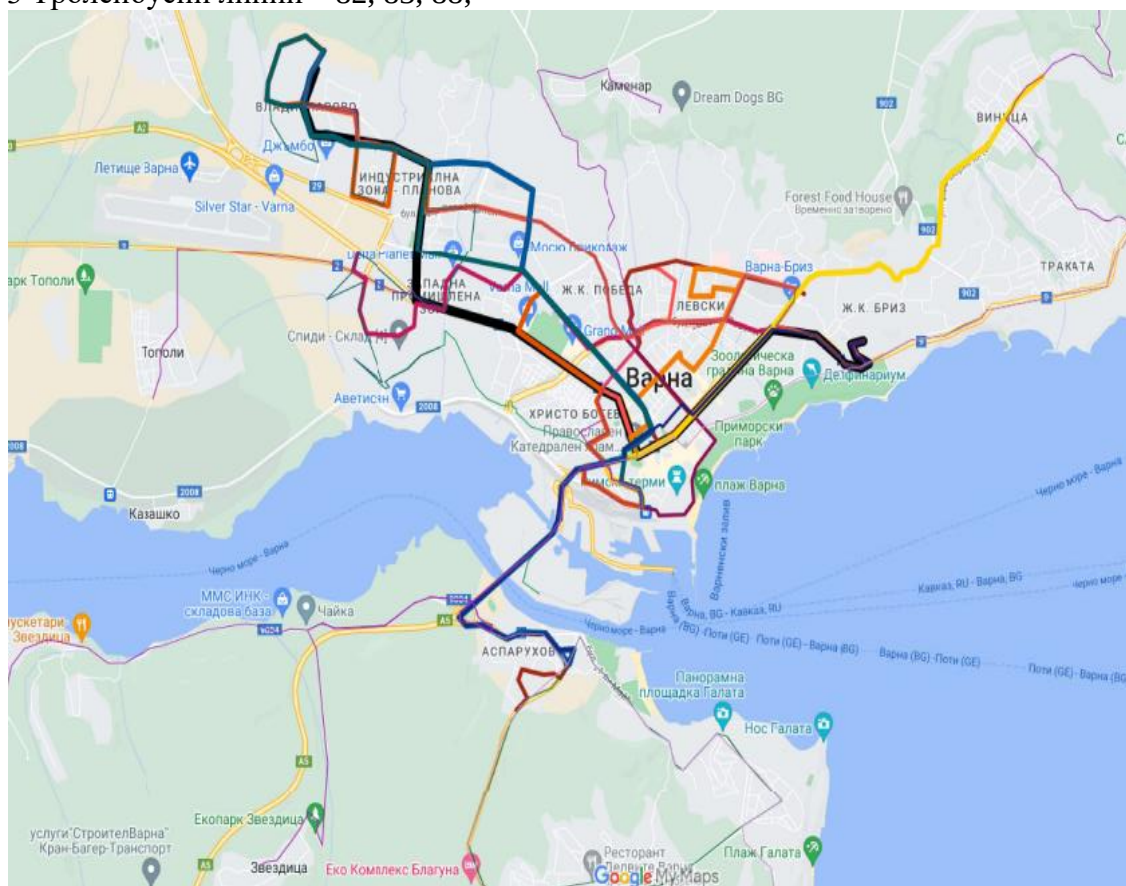
ИЗЛОЖЕНИЕ

Община Варна и дружеството „Градски транспорт“ ЕАД гр. Варна, което обслужва автобусния и тролейбусен транспорт в града имат сключен договор помежду си за извършване на общински превоз на пътници. Сключения договор е за периода 2013г. – 2023г. с опция за удължаване на още 5г. във времето, а именно до 2028г. За всеки месец имат договориран курсове, договориран километри, непокрити курсове и общ пробег за всичките 36 линии (Page of municipal transport Varna (2023)).

За напрана на нужното изследване, като част от настоящата дипломна работа ми бяха предоставени годишните отчети за извършената работа в дружеството за календарните 2021г. и 2022г. Това включва договориран пробег, извършен пробег и справка за неизпълнените курсове по вина на превозвача.

Маршрутната транспортна схема на градския и междуселищен автобусен и тролейбусен транспорт е разделена на следните основни, спомагателни, междуселищни и тролейбусни линии, а именно:

- 13 Основни линии – 7, 10, 12, 13, 14, 17, 20, 22, 31, 39, 118, 148, 209;
- 7 Спомагателни линии – 1, 14А, 17А, 29, 31А, 41, 122;
- 13 Междуселищни линии – 9, 18, 18А, 23, 36, 37, 46, 55, 60, 109, 118А, 209Б, 409;
- 3 Тролейбусни линии – 82, 83, 88;

Фиг. 1 Маршрутна транспортна схема – гр. Варна

Дружеството „Градски транспорт“ ЕАД гр. Варна разполага с три модела автобуси и един модел тролейбуси (Градски транспорт Варна ЕАД (2023)). Общо превозните средства са 160 броя, като ежедневно се разпределят по 119 автобуса и по 18 тролейбуса за обслужване на маршрутните линии така, че да осигурят максимален комфорт на пътниците.

Моделите Solaris Urbino 12 CNG, Solaris Urbino 12 и Solaris Urbino 18 са нископодови автобуси произведени от компанията „Solaris Bus & Coach“. Конструктивната им дължина е съответно от по 12 метра за автобус Urbino 12 (соло вариант) и от по 18 метра за автобус Urbino 18 съчленен вариант (фиг.2).

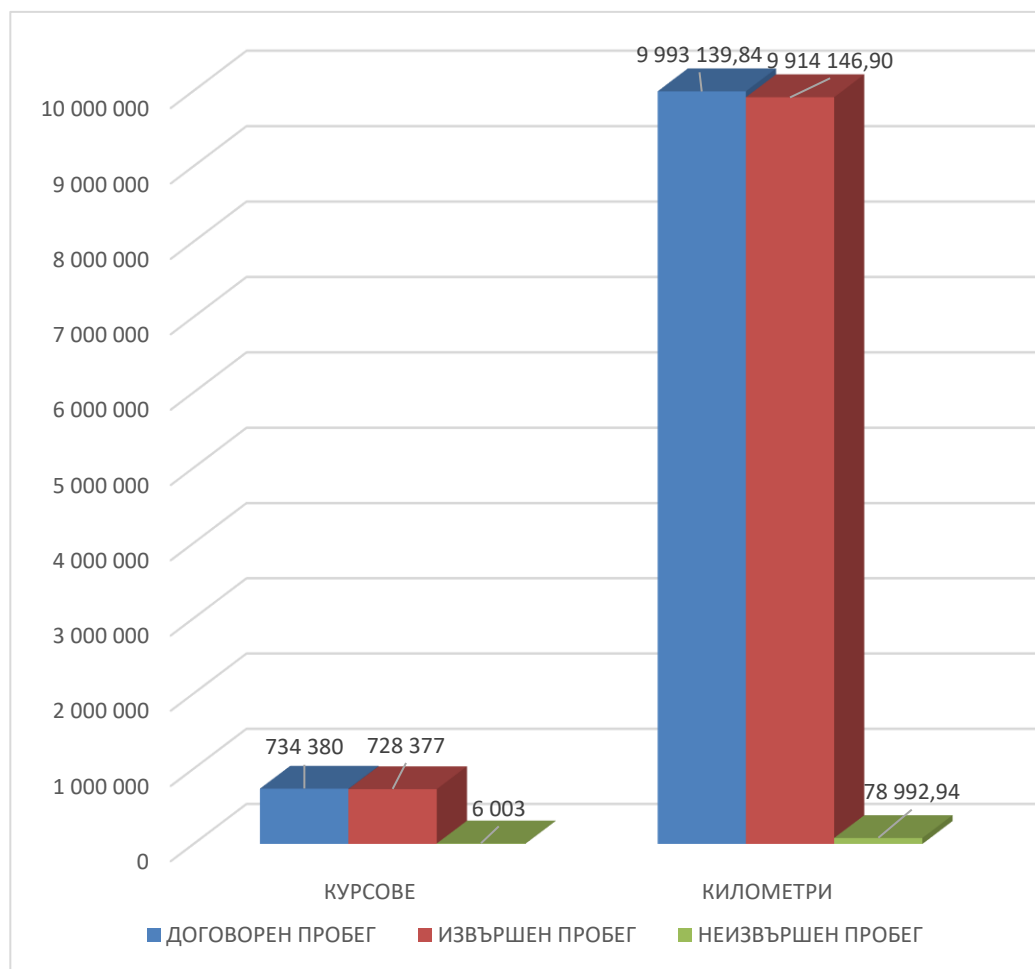

Фиг. 2 Автобуси модел „SOLARIS URBINO IV“ с екологична категория EURO 6

Фиг. 3 Тролейбуси модел „Skoda Trollino Solaris“ с екологична категория EURO 5

Сумарната справка за цялата календарна 2021г е изобразена на Фиг.4 под формата на диаграма за общия договорен пробег, който е равен на броя на километрите от редовно договорените курсове за обслужване на автобусните и тролейбусни линии от дружеството на „Градски транспорт“ ЕАД гр. Варна.

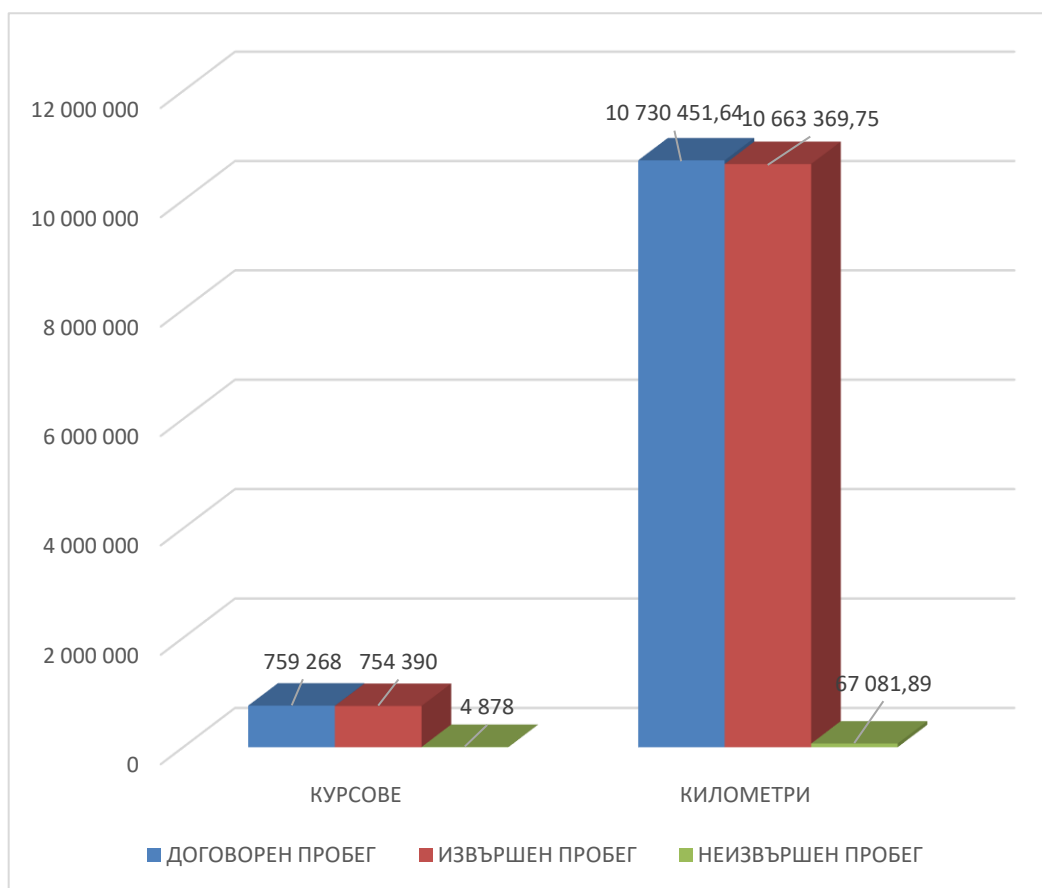
Фиг. 4. Общ пробег за 2021г.

За периода 01.01.2021г. – 31.12.2021г., общо изпълнените редовни курсове от страна на превозвача са 721 318 броя (9 807 422,95 км.), като договорените курсове за същия период са 734 380 броя (9 993 139,84 км.) или в процентно отношение възлиза, че договора е изпълнен на 98,14%.

Разглеждайки Икономическата рамка за 2021г., в която за заложения пробег от 9 993 139,84км. и решението на Общинския съвет който е определил по 1.0125 лв./км, дружеството на „Градски транспорт“ ЕАД гр. Варна е трябвало да получи 10 118 054,10лв. При изпълнение на транспортната задача и направените 9 807 422,95км. или в процентно съотношение около 98,14%, то предприятието е получило 9 930 015,74лв. или с 188 038,36лв. по-малко, като това е задоволително добър вариант за изпълнение в сравнение с предходни години.

Сумарната справка за цялата календарна 2022 г. е изобразена на Фиг.5 под формата на диаграма към общия договорен пробег, който е равен на броя на километрите от редовно договорени курсове за обслужване на автобусните и тролейбусни линии от дружеството на „Градски транспорт“ ЕАД гр. Варна.

За периода 01.01.2022г. – 31.12.2022г., общо изпълнените редовни курсове от страна на превозвача са 754 390 броя (10 663 369,75 км.), като договорените курсове за същия период са 759 268 броя (10 730 451,64 км.) или в процентно отношение възлиза, че договора е изпълнен на 99,37%.

Фиг. 5 Общ пробег за 2022г.

За 2022г., в Икономическата рамка, заложен пробег от 10 730 451,64км. и решението на Общинския съвет който е определил по 1.2769 лв./км., дружеството на „Градски транспорт“ ЕАД гр. Варна е трябвало да получи 13 701 713,70лв. При изпълнение на транспортната задача и направените 10 663 369,75км. или в процентно съотношение около 99,37%, то предприятието е получило 13 616 056,83лв. или с 85 656,87лв. по-малко, като това в сравнение от миналата година е с 45,55% по-малко загуби при изпълнение на договора.

Неизвършените или пропуснати курсове за 2021г. са 13 062 броя (67081,89 км.), а за 2022г. са 4878 броя (67 081,89 км.), или преобразувано във финансови средства, сумарно от двете години сумата възлиза на 273695,23 лв. Забелязва се, че през 2022г. неизпълнените или пропуснати курсове са с 37% по-малко от предходната 2021г. и от там се акумулират по-големите финансови загуби, като причините за това са няколко, а именно:

- увеличени аварийни ремонти на автобуси и тролейбуси отстранени на място на получаване на повредата и неизпълнение на съответния курс.
- увеличени повече аварии на автобуси и тролейбуси ремонтирани в сервиза на депо.
- увеличаване на трайно повредени автобуси и тролейбуси .
- увеличени извършени аварийни ремонти по контактната мрежа.
- закъснения при стартиране на курс с повече от 5 минути.
- заболяемостта на водачите на превозни средства от вирус COVID19

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

От предоставените годишни отчети за 2021г. и 2022г. за договорен пробег, маршрутен пробег и справка за непокрити курсове по вина на превозвача и проведения анализ на транспортната работа може да се направи следното заключение:

Отбелязва се повишаване на изпълнените курсове с 37%, за 2022г. в сравнение с 2021г. От справката за договорен пробег между Община Варна и общинското дружество „Градски транспорт“ ЕАД договорът за 2022г. се изпълнява на почти 100 %, като това е

възможно най-добрия вариант в сравнение от предходни години. От анализа на неизвършените и пропуснати курсове се разбира, че причините биват:

- аварийни ремонти на автобусите и тролейбусите;
- аварийни ремонти по контактната мрежа за извършване на тролейбусния транспорт;
- заболяемостта на водачите.

Имайки предвид увеличените средства в Икономическата рамка на Общинския съвет през 2022г., то договорът между Община Варна и дружеството на „Градски транспорт“ ЕАД гр. Варна се изпълнява със завишение от около 1,23% през 2022г. в сравнение от предходната 2021 година.

Докладът отразява резултати от работата по проект № 2023 - ФТ - 01, финансиран от фонд „Научни изследвания“ на Русенския университет

The report reflects the results of the project № 2023 - FT – 01, funded by the Research Fund of the University of Ruse

REFERENCES

Balbuzanov T. Methods to reduce the number of incidents with vulnerable road users. IN: Proceedings of University of Ruse - 2019, volume 58, book 4, RUSE, 2019, pp. 129 - 135, ISBN ISSN 2603-4123.

F. Kirilov, Lyubenov D. A study of the Braking Properties of Individual Electric Vehicle. Proceedings of University of Ruse - 2020, Volume 59, Book 4.2, p. 76-83. ISSN 1311-3321 (print); ISSN 2603-4123 (on-line).

Hansson, J., Pettersson, F., Svensson, H., & Wretstrand, A. (2019). Preferences in regional public transport: a literature review. European Transport Research Review, 11(1). <https://doi.org/10.1186/s12544-019-0374-4>

Marie Louise Russell (2012), Travel Time Use On Public Transport: What Passengers Do And How It Affects Their Wellbeing, Dissertation, University of Otago; <http://hdl.handle.net/10523/2367>.

Graham Wall and Mike McDonald (2007), “Improving Bus Service Quality and Information in Winchester,” Transport Policy, Vol. 14, No. 2(www.elsevier.com), March 2007, pp. 165-179.

Page of municipal transport Varna (2023), <https://www.varna.bg/bg/482>

Градски транспорт Варна ЕАД (2023), <https://gtvarna.com/>